

Amikor Orbánt és TGM-et verték

2023 január 19. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Talán mégiscsak vannak közös pontjaink, mégsem lehetetlen az értelmes párbeszéd

A rendszerváltoztatásnak van egy mélyen bevésődő, szerencsés módon filmen is megörzött pillanata. 1988. június 16-án, Nagy Imre és mártírtársai kivégzésének harmincadik évfordulóján a pesti Batthyány-örökmécseshez szervezett tüntetést a radikális, antikommunista ellenzék. A demonstráción nemcsak 1849-ről és 1956-ról, de az erdélyi falurombolásról, a gyülekezés és a szólás szabadságáról is szónokoltak volna a szervezők. A beszédeket nem tudták végigmondani, a rendőrség ugyanis brutálisan szétverte a megemlékezést: a résztvevőket gumibottal ütlegelték, tizenhat tüntetőt letartóztattak. Köztük volt Orbán Viktor, a Fidesz alapítója és Tamás Gáspár Miklós, az SZDSZ első ügyvivője is.

A legendás Fekete Doboz (akkoriban természetesen betiltott és üldözött) filmstúdiót Pesty László és Ember Judit képviselte a téren. – Ez volt életemben az első alkalom, amikor komoly rendzavart tudtam felvenni – mondja Pesty a Szétszakadt Magyarország című filmünkben, amelynek nyitóképét is az 1988. június 16-én lezajló drámai jelenet adja. A Fekete Doboz felvételén az események akkor csúcspontnak ki, amikor Tamás Gáspár Miklós belekezd szónoklatába, Orbán Viktor pedig oldalról belékarol, hogy a karhatalom ne tudja elrángatni a szónokot. Végül győz a nyers erő, szétválasztják és elviszik a tüntető párost.

Az összekapaszkodás az alkalomnak szólt, már egy évvel később, 1989. június 16-án sem ismétlődhetett volna meg, amikor Orbán Viktor a Hősök terén felrúgta a langyos és békés átmenetben, vagy inkább átmentésben érdekelt elvtársak forgatókönyvét, s történelmi beszédében valódi rendszerváltást, Magyarország szuverenitásának helyreállítását követelte. Az SZDSZ-esek akkor már fanyalogtak és sápióztak, hogy mit szól majd ehhez Amerika és a Szovjetunió, másfél évvel később pedig a pártállami háttérrel karöltve mesterkedtek a taxisblokád sikerén, s nem sokkal azután együtt meneteltek Kádár János fősíkjával, Berecz Jánossal a Demokratikus Charta tüntetésén.

Azóta távolabb nem is kerülhetett volna a két rendszerváltó ikon: Tamás Gáspár Miklós utolsó megszólalásában, a karácsonyi HVG-ben arról értekezett, hogy „mindenhol fasizmust lát”, egykori harcostársát pedig bukott emberként emlegette. A miniszterelnök mégis szép szavakkal búcsúzott tőle: „Elment a régi szabadságharcos” – írta ki a Facebook-oldalára. (Jellemző korszakunkra, hogy a Fekete Doboz híres képsorainak készítői is szakítottak egymással: Pesty László a Fidesz, Ember Judit az SZDSZ holdudvarába tagozódott, Ember Judit még azt is megpróbálta elérni, hogy Pesty soha többé ne vetíthesse és használhassa fel sajtó, unikális és kordokumentum értékű felvételeit.)

A múlt héten Tamás Gáspár Miklós filozófus mellett egy másik kiemelkedő intellektus, Gerő András történész is itt hagyott minket. A közös bennük az, hogy az elvű liberálisból a baloldal kemény kritikusává vált Gerőt éppúgy méltatták a baloldali nekrológokban, mint az utóbbi években keményfejű liberálisból neomarxista osztályharcosává avanszáló TGM-et a jobboldalon. E méltatók, bár kölcsönösen kifejezték a teljes egyet nem értésüket, ugyanakkor elismerték az eltávozottak kivételes erőnyeit, készségét a vitára, érvelésre.

Hadd emlékezek meg egy kitűnő, szabadszellemtörténészről, Gerő Andrásról – írta például Rónai Egon, az ATV műsorvezetője.

„Hát elment ? is. Hiányozni fog, a minőség, ami ? volt, a minőség, amivel képtelenség volt bármiben is egyetérteni. De jó volt olvasni, hallgatni” – felelte Bayer Zsolt Tamás Gáspár Miklóst magasztalva.

Idézhetnék még sok-sok, kölcsönösen szép búcsúztatást az elmúlt napokból, de a lényeg: ezek szerint van rá igény, hogy egybeforrasszuk a szétszakított Magyarországot! Ezek szerint nincs minden veszve.

Persze nem arról van szó, hogy az őzikek nedves nőzójukat ezentúl a farkasok meleg bundáján pihentessék, Szabó Tímea Kocsis Máténak dalolja Karády Katalin legszebb slágereit, én pedig Gulyás Marcival járjam a gopakot, Ukrajna nemzeti táncát. De a Gerő Andrást és a Tamás Gáspár Miklóst övező kölcsönös tisztelet mégiscsak azt jelzi: van igény közös, nemzeti alapokra!

Itt érdemes elgondolkodni azon, hogy kik is ásták ki azokat az árkokat, melyeket idővel sikerült szakadékká mélyíteni. A PestiSrácok.hu A hálózat című rovatában sokat írtunk arról, miként törekedett a rendszerváltó ellenzék megosztására, egymásnak ugrasztására a pártállami titkosszolgálat. A Szétszakadt Magyarország című dokumentumfilmünk is erről szól. Beszédés ÉK '87 elnevezéssel még titkos állambiztonsági munkaterv is készült, amelyben országosan és szervezetekre lebontva írja le a belügy hírhedt III/III-as csoportfőnöksége, miként kell a formálódó rendszerváltó mozgalmakat összeugrasztani, a kialakuló ellentétek révén pedig lejáratni azokat. A munkaterv részben be is teljesült, az eredmény visszaköszön a demokratikus átalakulást eláruló, a belügyesekkel együttműködő médiamunkások produkcióiból, például az akkor induló Nap TV témáiból.

Természetesen a sikeres (ahogy az irataikban is nevezték) modellváltásban érdekelt káderek és a velük már akkor is szövetkező pénzügyes-neoliberális elit tagjai önmagukban képtelenek lettek volna tönkretenni a rendszerváltó mozgalmak egységét. Sok régi seb amúgy is felszakadt volna, a népi-urbánus vita óhatatlanul kiújult volna, s idővel a mártírok és megverték fia nyilván képtelenek lettek volna együttműködni a gyilkosok és verőlegények fiaival.

Mégis azt láthatjuk a baloldalon, hogy mindig azokat szorítják ki a körből, akik valamiféle nemzeti minimumra, kölcsönös elismerésre törekednének. A mi oldalunkon már néha túlságosan is erős a hajlam az együttműködésre, a közös munkára vagy akár üzletelésre, de a baloldalon azonnal kiközösítik, aki fraternizálni mer a „fasisztákkal”. A demokratikus átalakulás évében, 1990-ben a kenyértörés nem véletlenül akkor történt meg, amikor a még markánsan liberális, de legkevesébé sem hazaáruló Fidesz nem volt hajlandó részt venni az SZDSZ és a nómenklatúra közös puccskísérlésében, a taxisblokádban, majd nem volt hajlandó felvonulni az első nyilvános össznépi rettegésen, a Charta-tüntetésen.

Ugyanis akkoriban vált a külföldről érkező támogatások és ösztöndíjak alapfeltételévé a nemzeti, keresztény konzervativizmus elutasítása és gyűlölete, továbbá a posztkomcsikkal való kiegyezés. Első körben a Soros-alap testesítette meg mindezt, a források később többféle módon kiegészültek (például a Clinton-, majd Obama-féle alapítványok apanázsaival). Mint látjuk, nincs új a nap alatt: a Biden-dollárokhoz is csak az juthat hozzá, aki kész megtagadni magyarságát, semmibe venni a nemzet alapvető érdekeit.

S lám, mégis itt a fény az éjszakában.

Liberálisként is lehet olyan életmóvet felmutatni, amely mindkét oldal elismerését kiérdemli. (Valódi konzervatívként ezt nehezebb, de nem lehetetlen elérni.) Tehát meg kellene becsülni a kegyelmi állapotot, melyet két nagyszerű gondolkodó eltávoztása hozott el. Mindkét oldalon el lehetne morfondírozni a párbeszéd megnyitására, az eltérő érvek kölcsönös és értelmes megvitatására és főleg egy vállalható nemzeti minimum megformálására. Helyben és a közbeszéd tereiben is meg lehetne keresni és nevezni azokat a másként gondolkodó embereket, akikben még látunk – akárcsak nyomokban – közös pontokat.

Nem mondom, hogy sok esély van az idilli állapot elérésére, de hátha, próbáljuk meg! Abból baj nem lehet.

Huth Gergely - www.magyarnemzet.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló